

JURIDISKĀS PRASĪBAS DROŠU PATĒRĪŅA PREČU UN PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANAI

Patērētāju tiesību aizsardzības likums, 1999. gads

Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteikta patērētāju iespēja īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības, kā arī atbildīgās tirgus uzraudzības iestādes – Patērētāju tiesību aizsardzības centra - loma. Ražojot, importējot vai piegādājot preces un pakalpojumus Jums jāapzinās sava atbildība, kā arī jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka Jūsu īstenotā uzņēmējdarbība noris saskaņā ar likumā noteikto. Ja Jums rodas šaubas vai neskaidrības par šo atbildību, sazinieties ar PTAC, vai meklējiet neatkarīgu juridisko palīdzību.

*Pilns atbilstīgo normatīvo aktu saraksts ir pieejams zemāk norādītajā saitē:
(www.ptac.gov.lv) -PTAC mājas lapas adrese*

Šeit atrodamas Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktās definīcijas, kuras ir svarīgi zināt uzņēmējiem, lai nodrošinātu saskaņotību ar visiem produktu drošuma noteikumiem:

- **Lietošanas noteikumi** –ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja norādījumi, kurus ievērojot prece vai pakalpojums saglabā lietošanas (izmantošanas) īpašības un pienācīgu kvalitāti, kā arī nerada apdraudējumu patērētāja mantai, veselībai, dzīvībai vai videi;
- **Pakalpojums** – personas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros par atlīdzību vai bez tās izpildīts pasūtījums vai tāda ar patērētāju noslēgta līguma pildīšana, saskaņā ar kuru, tiek iznomāta kāda lieta, izgatavota jauna lieta, uzlabota vai pārveidota esoša lieta vai tās īpašības vai veikts darbs, vai gūts nematerializēts darba rezultāts;
- **Pakalpojuma sniedzējs** – persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu patērētājam;
- **Pārdevējs** – persona (arī importētājs), kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros piedāvā vai pārdod preci patērētājam, kā arī persona, kas darbojas pārdevēja vārdā vai viņa uzdevumā;
- **Prece** – jebkura lieta, ko piedāvā vai pārdod patērētājam; un
- **Ražotājs** – persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros, izgatavo vai atjauno preci pārdošanai vai uzrāda sevi kā ražotāju, norādot (marķējot) uz preces vai tās iesaiņojuma vai preces tehniskajā pasē savu nosaukumu.

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Uzņēmēju pienākumi

Ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma nodrošinātājam ir pienākums sniegt patērētājam patiesu un pilnīgu informāciju attiecībā uz preces vai pakalpojuma kvalitāti, drošību, cenu, garantiju, garantijas servisa iespējām, lietošanas noteikumiem, ražotāja vārdu, uzvārdu/ nosaukumu (firmas nosaukumu), attiecīgo preču pārdevēja, pakalpojuma nodrošinātāja adresi, t.sk. informāciju uz marķējuma, pievienotajās lietošanas instrukcijās, tehniskos sertifikātus vai citu informāciju par konkrētajām precēm un pakalpojumiem rakstiskā formā.

Informācija attiecībā uz specifiskām preces īpašībām

Tehniski sarežģītu preču, kā arī preču, kuras satur bīstamas vielas, kuru izmantošanai ir nepieciešamas īpašas prasmes, ražotājiem jānodrošina šo preču lietošanas instrukcijas un brīdinājuma zīmes vai simboli. Ja lietošanas instrukcija ir svešvalodā, tai jānodrošina tulkojums oficiālajā valsts valodā. Šis tulkojums jāpievieno precei.

Preču un pakalpojumu drošuma likums, 2004. gads

Saskaņā ar šo likumu, preču ražotājiem un pakalpojumu nodrošinātājiem ir vairāki pienākumi un atbildības attiecībā uz preces drošuma nodrošināšanu.

- Ražotāja pienākums ir ražot un laist apgrozībā tikai drošu, cilvēka dzīvībai un veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu preci.
- Ražotājs ir atbildīgs par apgrozībā laistās preces drošumu.
- Pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt tikai drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu pakalpojumu.
- Pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par sniegtā pakalpojuma drošumu.

Ražotāja un pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt patiesu un pilnīgu informāciju par preci vai pakalpojumu (arī brīdinājumus), lai būtu iespējams novērtēt riskus, kas saistīti ar preces lietošanu vai pakalpojuma izmantošanu normālā vai paredzamā to lietošanas vai izmantošanas periodā, ja šie riski nav uzreiz acīmredzami bez attiecīgiem brīdinājumiem, kā arī veikt piesardzības pasākumus.

Brīdināšana neatbrīvo no likumā noteikto pienākumu izpildes un atbildības.

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Ražotāja un pakalpojuma sniedzēja pienākums ir, ņemot vērā preču un pakalpojumu raksturu, veikt visus pasākumus, kas dod iespēju novērtēt riskus, ko varētu radīt preces un pakalpojumi, un izvēlēties atbilstošas darbības, tai skaitā:

- Preču vai lietu izņemšanu no apgrozības, ja šāda darbība ir nepieciešama, lai izvairītos no riskiem;
- Patērētāju brīdināšanu; un
- Ražotāja vai izplatītāja piegādātu nedrošu preču vai lietu atsaukšanu no patērētājiem. Preču vai lietu atsaukšana var norisināties brīvprātīgi vai saskaņā ar tirgus uzraudzības iestādes lēmumu.

Šie pasākumi ietver, bet netiek ierobežoti ar:

- Informāciju par ražotāja, preces vai lietas atsauces numuru, kā arī ražošanas partijas norādīšanu uz attiecīgās preces, lietas vai tās iepakojuma (izņemot gadījumus, kad šādas norādes nesniegšana ir pamatota);
- Preces vai lietas paraugu pārbaūžu veikšanu;
- Sūdzību izskatīšanu un, ja nepieciešams, sūdzību uzskaites sistēmas uzturēšanu, kā arī
- Izplatītāju informēšanu par attiecīgajiem pasākumiem un to veikšanas rezultātiem.

Izplatītāja pienākums ir rīkoties ar pienācīgu rūpību, lai nodrošinātu preču atbilstību vispārīgajām drošuma prasībām.

Izplatītājs nedrīkst pārdot, piegādāt vai citādi izplatīt preces, ja viņš var secināt vai viņam ir jāsecina, ka tās neatbilst drošuma prasībām, kā arī preces, par kuru drošumu viņam nav pietiekamas informācijas. Izplatītāja pienākums ir, savas darbības ietvaros, piedalīties preču drošuma pasākumu veikšanā, īpaši informējot par iespējamajiem riskiem, saglabājot un nodrošinot nepieciešamo dokumentāciju preču izcelsmes izsekošanai, kā arī aktīvi sadarbojoties ar ražotājiem un valsts uzraudzības un kontroles iestādēm, kas paredzēta, lai novērstu apgrozībā laisto preču radīto risku.

Ja ražotājam, izplatītājam vai pakalpojuma sniedzējam kļuvis zināms vai viņam kā lietpratējam vajadzēja zināt, ka prece vai pakalpojums rada risku, kas nav savienojams ar vispārējām drošuma prasībām, ražotājam, izplatītājam vai pakalpojuma sniedzējam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā par to jāinformē attiecīgās valsts uzraudzības un kontroles iestādes. Šis nosacījums īpaši attiecas uz tiem pasākumiem, kuri veicami, lai novērstu risku patērētājiem.

Nopietna riska gadījumā ražotājam, izplatītājam vai pakalpojuma sniedzējam ir pienākums sniegt vismaz:

- Informāciju, kas dod iespēju precīzi identificēt attiecīgo preci, lietu vai preču vai lietu ražošanas partiju;
- Pilnīgu attiecīgās preces vai lietas radītā riska aprakstu;
- Visu pieejamo informāciju, kas nepieciešama attiecīgo preču vai lietu izsekojamībai; un
- Informāciju par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu riskus patērētājiem.

Šī prasība attiecināma arī uz tādu nopietnu risku, kura ietekme nav tūlītēja un tādējādi neprasa ātru valsts uzraudzības iestāžu darbību.

Lai tiktu uzsāktas darbības, kas novērš preču un sniegto pakalpojumu radīto risku, ražotāja, izplatītāja un pakalpojuma sniedzēja pienākums ir, savas darbības ietvaros, sadarboties ar valsts kontroles un uzraudzības iestādēm. Kārtību, kādā veicama iepriekš minētā sadarbība, nosaka valsts kontroles un uzraudzības iestādes.

ŅEMIET VĒRĀ: Pilns attiecīgo normatīvo aktu teksts pieejams PTAC mājas lapā, kurā varat nokļūt izmantojot augšup norādīto saiti.

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.